

Els dos *què*

que sense accent, pronunciat amb vocal neutra

què amb *e* oberta accentuada

En quins casos hem d'escriure *que* i en quins altres hem d'escriure *què*

L'única manera de saber-ho és distingir les funcions diferents que tenen.

QUE *Que* (sense accent) pot ser una conjunció (1), un pronom relatiu (2) o un adverbi (3).

1. *Que* **conjunció**.*

És un *que* sense cap contingut. Només connecta frases.

*Han dit **que** ho faran.*

*Estan convençuts **que** la situació millorarà.*

*Vols **que** tirem endavant el projecte?*

2. *Que* **pronom relatiu**:

A més de connectar frases, el pronom relatiu es refereix a un substantiu anterior (l'antecedent) i n'evita la repetició.

Darrere de preposició, pren la forma *què*.

*Els alumnes **que no han aprovat** podran presentar-se al setembre.*
(= Alguns alumnes no han aprovat + Aquests alumnes podran presentar-se al setembre)

*Els alumnes de primer d'ESO, **que són nous al centre**, faran la prova de matemàtiques.*
(= Tots els alumnes de primer d'ESO són nous al centre + Aquests alumnes faran una prova de matemàtiques)

3. *Que* adverbi:

Modifica un adjectiu o un altre adverbi.

***Que** gran que s'ha fet...*

***Que** malament que canta!*

QUÈ

Què (amb accent) pot ser un pronom interrogatiu (1) o un pronom relatiu (2).

1. *Què* pronom interrogatiu = quina cosa?

Introdueix interrogacions directes (amb el signe d'interrogació) i indirectes (sense el signe d'interrogació).

***Què** has votat?*
(= Quina cosa has votat?)

*Encara no sabem **què** han votat.*
(= Encara no sabem quina cosa han votat)

2. *Què* pronom relatiu = el qual, la qual, els quals, les quals

És la forma que pren el pronom relatiu *que* quan va darrere d'una preposició.

*Les escoles a **què** us referiu són públiques.*
(= Les escoles a les quals us referiu són públiques)

*Les dades amb **què** han treballat no són gaire fiables.*
(= Les dades amb les quals han treballat no són gaire fiables)

*Els alumnes de **què** us he parlat hauran de fer una prova d'anglès.*
(= Els alumnes dels quals us he parlat hauran de fer una prova d'anglès)

*Els projectes en **què** han participat són excel·lents.*
(= Els projectes en els quals han participat són excel·lents)

* Davant la conjunció *que* el català no admet cap preposició.

Es referia que el conveni no admet modificacions.
Es referia a que el conveni no admet modificacions.

Els amenacen que suspendran les negociacions.
Els amenacen amb que suspendran les negociacions.

Estan convençuts que la situació millorarà.
Estan convençuts de que la situació millorarà.

Va exposar la idea que les societats del coneixement han de ser integradores, equitatives, plurals, obertes i participatives.
Va exposar la idea de que les societats del coneixement han de ser integradores, equitatives, plurals, obertes i participatives.

En cas que s'estableixi una pròrroga, rebreu una comunicació.
En cas de que s'estableixi una pròrroga, rebreu una comunicació.

No hi ha manera que entenguin la situació.
No hi ha manera de que entenguin la situació.

Confien que la Comissió els donarà el vistiplau.
Confien en que la Comissió els donarà el vistiplau.

De vegades aquestes construccions, que hem de fer sense preposició, ens poden resultar poc naturals o massa complexes. En aquests casos la llengua ens ofereix molts recursos: anteposar l'expressió *el fet que* a l'oració introduïda per la conjunció, expressar amb un substantiu el que expressàvem amb l'oració introduïda per la conjunció, etc.

*Es referia **al fet que** el conveni no admet modificacions.*

*Els amenacen amb **la suspensió** de les negociacions.*

*Estan convençuts de **la millora** de la situació.*

*Confien en **el vistiplau** de la Comissió.*

*Va exposar la idea **segons la qual** les societats del coneixement han de ser integradores, equitatives, plurals, obertes i participatives.*

***Si** s'estableix una pròrroga, rebreu una comunicació.*

EN RESUM:

Combinacions possibles	Combinacions impossibles
a què	a que
amb què	amb que
de què	de que
en què	en que

Per a més informació, podeu consultar els apartats següents del *Llibre d'estil de la Diputació de Barcelona*: «Pronoms relatius», «La conjunció copulativa *que*» i «Canvi i caiguda de preposicions».